

Урок 29

Тема. Редьярд Кіплінг. «Мауглі». Яскравість характерів персонажів-тварин, утілення у них людських рис.

Мета уроку (розвиток компетентностей). *Ключових:* усно тлумачити поняття, висловлювати думки, почуття, погляди; установлювати причиново-наслідкові зв'язки, виокремлювати головну та другорядну інформацію, перетворювати інформацію з однієї форми в іншу (текст, таблиця, схема); формувати навички точно і лаконічно висловлюватися; читати літературні твори, використовувати досвід взаємодії з творами мистецтва.

Предметних: *знання й розуміння* художнього тексту; *уміння* формулювати думки про героїв твору, *характеризувати* їх, відповідати на питання до твору.

Очікувані результати: учень/учениця висловлює власну думку про персонажів твору «Мауглі»; читає виразно, вибірково художній твір; знаходить у почутому/прочитаному відповіді на поставлені запитання; формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу прочитаного тексту; переказує зміст художнього тексту, проводить паралелі між образами і ситуаціями, зображеними у творі, і власним життєвим досвідом.

Обладнання: підручники, зошити, ПК, мультимедійна презентація за темою уроку, репродукція картини Джон Локвуда Кіплінга «Акела – Самотній вовк».

Тип уроку: урок формування нових знань, умінь та навичок.

Епіграф:

*Ми з тобою однієї крові – ти і я.
«Мауглі» Р.Кіплінг*

Перебіг уроку

I. Встановлення емоційного зв'язку.

Всі мерщій сідайте, діти, домовляймося не шуміти.

На уроці не дримати, руки вчасно піднімати.

І щоб не було мороки, всі готові до уроку?

То ж гаразд, часу не гаймо і урок розпочинаймо.

II. Актуалізація суб'єктивного досвіду учнів.

Гра «Хто є хто?». На моніторах комп'ютерів чи мультимедійній дошці з'являються дві колонки: в одній – назви тварин-героїв твору, в іншій – вид цих тварин. Потрібно поєднати назву героя і вид. Наприклад: тигр – Шер-Хан, ведмідь – Балу, пантера – Багіра і т.д. Цю вправу можна виконати інтерактивно (наприклад, у Learningapps).

Робота в зошитах. Заповнення таблиці «Головні та другорядні герої твору».

- Пригадайте, хто такий головний герой твору?

- Кого віднесемо до головних, а кого – до другорядних героїв твору? Чому?

- Хто твій улюблений герой твору? Аргументуйте свою відповідь. *На моніторах з'являються назви героїв твору: Балу, Багіра, Табакі, Каа, Шер-Хан, Мауглі, Бандар-Логі, Акела, Ракша. Учні, записують їх у колонки «Головні герої», «Другорядні герої».*

III. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності.

Заслуховування цікавинок. Запис із комп'ютера: «А чи знаєте ви, любі діти, що Шер-Хан – це ім'я пов'язане з індійською історією. Дуже давно в Індії володарював афганський правитель на ім'я Шер-Хан. Отже, ця назва – не вигадка. Ракша (демон) – ім'я матері вовчиці походить від слова «ракшаса» – «ті, хто охороняють». А от Балу в перекладі означає «хазяїн», «володар». Це прізвисько бога грому, дощу, родючості».

IV. Оголошення теми уроку. Цілевизначення і планування.

V. Опрацювання навчального матеріалу.

Рольова гра «Упізнай героя». Завдання: відгадати за описом автора – героя твору.

«Вся чорна, як сажа, але з чудовими плямами на хутрі, які вилискували у світлі місяця, мов намальовані».

«Сонливий бурий ведмідь...»

«...великий сирій Самотній Вовк, що керував Зграєю завдяки своїй силі та розуму».

«Він змалку шкутильгав на одну лапу і через те вбиває лише селянську худобу».

«Він тільки і знає, що нишпорить скрізь, робить капості, розносить плітки та їсть ганчір'я й обрізки шкіри на смітниках коло сіл».

- Які ще описи героїв наявні у творі? (*Учні зачитують, виконували завдання вдома*).
- Як називається опис зовнішнього вигляду героя? (*Портрет*).

Робота з підручником (с.99-101). Читання твору.

Рольова гра «Намалюй твір» і «Підбери заголовок».

- Як жилося Мауглі в селі?
- Перекажіть поєдинок Мауглі із Шер-Ханом?
- Якими кольорами ти б передав/передала на папері і за допомогою фарб поєдинок Шер-Хана і Мауглі? Чому?
- Як би ти назвав/назвала цей розділ? Чому?

VI. Руханка. Гра «Пантоміма». Учнів об'єднано у дві команди. За жестами, мімікою однієї групи учнів іншої потрібно відгадати героя твору «Мауглі»

VII. Рефлексивно-оцінювальний етап.

Лінгвістична хвилинка.

- А як звучатимуть назви героїв твору французькою, англійською, німецькою, польською мовами?

Робота над характеристикою образу Багіри. План аналізу літературного героя.

1. Багіра – один із улюблених персонажів Кіплінга.
2. Зовнішність пантери.
3. Доля Багіри.
4. Риси характеру героїні.
5. Моє ставлення до персонажа.

Конкурс на кращий опис персонажів твору. Доречно, щоби учень/учениця розказував/розказувала про свого улюбленого героя за малюнком, який намалював, готуючись до уроку, та використовуючи план алгоритм, за яким аналізували Багіру.

Робота в зошитах. Заповнення таблиці «Друзі та вороги Мауглі».

- Пригадайте, проаналізуйте і впишіть у таблицю імена тих героїв твору, які варті звання «Друзі Мауглі», а у протилежну – «Вороги Мауглі».

- За якими критеріями ви визначали, хто у творі друг Мауглі, а хто – ворог? (*Одні герої завжди допомагають Мауглі у творі, вчать вижити у Джунглях, – це і є його друзі; інші, такі як Шер-Хан, Табакі, тільки те і роблять, що усюди розставляють пастки головному героєві*).

VIII. Інструктаж до виконання домашнього завдання.

1. Знайди, опрацюй та систематизуй енциклопедичні відомості про тварин-героїв твору (завдання для груп).
2. Дочитай твір «Мауглі» (підручник Ю.І.Ковбасенка, Л.В.Ковбасенко, С.О.Дячок Зарубіжна література. 5 клас. Київ : «Літера ЛТД». 2022. с.101-108).